

BẢN TIN

Kiến thức Khoa học & Công nghệ Phục vụ Nông thôn mới

SỐ 1/2022

SỞ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ TỈNH ĐỒNG NAI

1597, Phạm Văn Thuận, Phường Thống Nhất, TP. Biên Hòa; Email: bantim@khcdongnai.gov.vn; Website: www.dost-dongnai.gov.vn

Trong số này

- 2 Thêm 5 xã đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao năm 2021
- 3 Đồng Nai: Ban hành kế hoạch phát triển chăn nuôi giai đoạn 2021-2025, định hướng đến năm 2030
- 4 Linh hoạt sản xuất vụ Đông Xuân 2021-2022
- 10 Tạo điều kiện để người dân tiếp cận tiến bộ khoa học kỹ thuật
- 15 Vượt khó xây dựng nông thôn mới kiểu mẫu

Kinh Biểu

CHỦ TRƯỞNG, CHÍNH SÁCH MỚI

Thêm 5 xã đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao năm 2021

Hội đồng Thẩm định nông thôn mới tỉnh vừa tổ chức cuộc họp nhằm xem xét, đánh giá và thẩm định các xã đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao năm 2021. Đây là đợt xét duyệt thứ 2 trong năm 2021 của Hội đồng Thẩm định nông thôn mới tỉnh.

Theo đó, có 5 xã được đề nghị xét công nhận xã đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao năm 2021, bao gồm: Xuân Tâm (H.Xuân Lộc), Phú Đông (H.Nhơn Trạch), Phú Hòa (H.Định Quán), Bảo Bình (H.Cẩm Mỹ) và xã Thiện Tân (H.Vĩnh Cửu).

Các xã trên đều đạt các tiêu chí nông thôn mới nâng cao, tuy nhiên do ảnh hưởng của dịch

Covid-19, một số xã vẫn đang trong giai đoạn hoàn thiện một số tiêu chí đầu tư đường giao thông, đánh giá tái công nhận lại về tiêu chí trường học, tiêu chí môi trường, nhất là trong việc chỉnh trang cảnh quan môi trường nông thôn, thu gom, phân loại rác...

Kết quả, các thành viên của Hội đồng Thẩm định nông thôn mới tỉnh đã tiến hành bỏ phiếu công nhận 5 xã trên đều đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao năm 2021. Như vậy, đến nay, toàn tỉnh Đồng Nai có 61 xã đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao.

T.Cảnh

Vận động sản xuất, kinh doanh nông sản thực phẩm chất lượng, an toàn vì sức khỏe cộng đồng

Ngày 22/12/2021, UBND tỉnh ban hành Kế hoạch số 15944/KH-UBND về việc triển khai thực hiện Chương trình phối hợp tuyên truyền, vận động sản xuất, kinh doanh nông sản thực phẩm chất lượng, an toàn vì sức khỏe cộng đồng, phát triển bền vững giai đoạn 2021-2025 trên địa bàn tỉnh Đồng Nai.

Theo đó, mục đích của kế hoạch là nhằm nâng cao ý thức, trách nhiệm tuân thủ pháp luật về an toàn thực phẩm của các tổ chức, cá nhân tham gia sản xuất, kinh doanh nông sản thực phẩm; đấu tranh ngăn chặn hiệu quả việc sản xuất nông sản thực phẩm không an toàn; Thúc đẩy việc áp dụng và nhân rộng các mô hình, quy trình quản lý chất lượng, bảo đảm an toàn thực phẩm trong phát triển chuỗi giá trị nông sản thực phẩm theo tiêu chuẩn quốc tế vì sức khỏe, quyền lợi người tiêu dùng và góp phần phát triển nông nghiệp

Hoạt động kinh doanh nông sản tại chợ đầu mối nông sản thực phẩm Dầu Giây

bền vững; Kịp thời phát hiện, tôn vinh các điển hình tiên tiến trong sản xuất, kinh doanh nông sản thực phẩm an toàn; đấu tranh lên án các hành vi vi phạm...

Kế hoạch đặt ra mục tiêu đến năm 2025, 100% cơ sở sản xuất ban đầu, sơ chế, kinh doanh nhỏ lẻ nông lâm thủy sản cam kết sản xuất, kinh doanh thực phẩm an toàn; xóa bỏ hoàn toàn hiện tượng phân biệt sản xuất để ăn với sản xuất để bán; 100% huyện, thành phố xây dựng,

nhân rộng mô hình của Hội Nông dân tỉnh và Hội Liên hiệp phụ nữ tỉnh về sản xuất nông nghiệp công nghệ cao, nông nghiệp hữu cơ, sản phẩm đặc thù OCOP; áp dụng quy trình quản lý chất lượng, bảo đảm an toàn thực phẩm; 100% các cấp Hội cập nhật ứng dụng công nghệ thông tin, khoa học công nghệ tiên tiến vào tuyên truyền, vận động, giám sát sản xuất, kinh doanh nông sản thực phẩm an toàn.

Minh Thư

Đồng Nai: Ban hành kế hoạch phát triển chăn nuôi giai đoạn 2021-2025, định hướng đến năm 2030

Ngày 15/12/2021, UBND tỉnh ban hành Kế hoạch số 15616/KH-UBND về phát triển chăn nuôi giai đoạn 2021-2025, định hướng đến năm 2030 trên địa bàn tỉnh Đồng Nai.

Theo đó, mục tiêu cụ thể đến năm 2025, tốc độ tăng giá trị sản xuất chăn nuôi bình quân giai đoạn 2021-2025 từ 4-5%/năm; chuyển đổi cơ cấu đàn vật nuôi, hướng tới giảm tỷ trọng đàn heo xuống còn 40%, tăng tỷ trọng đàn gia cầm lên 52%, gia súc ăn cỏ lên 3%; Đến năm 2025, tổng đàn heo 2,5 triệu con; đàn gia cầm duy trì quy mô 24-27 triệu con. Tối thiểu 65% sản lượng sản phẩm chăn nuôi được tiêu thụ dưới hình thức liên kết; tỷ lệ giá trị sản phẩm được sản xuất theo các quy trình sản xuất tốt (GAP) hoặc tương đương trên 30%; tỷ lệ sản phẩm chăn nuôi ứng dụng công nghệ cao đạt trên 65%; tỷ lệ cơ sở chăn nuôi gia súc, gia cầm có hệ thống xử lý nước thải, chất thải đạt tiêu chuẩn theo quy định là 97%; 100% trang trại chăn nuôi đạt điều kiện vệ sinh thú y; duy trì 7 vùng an toàn dịch bệnh đối với bệnh cúm gia cầm và Newcastle...

Đồng Nai được xem là “thủ phủ” chăn nuôi heo của cả nước

Định hướng đến năm 2030, phát triển chăn nuôi theo hướng trang trại công nghiệp; ứng dụng tiến bộ kỹ thuật, công nghệ cao trong sản xuất và đẩy mạnh chăn nuôi theo hướng hữu cơ, chăn nuôi tuần hoàn. Tổng đàn heo duy trì thường xuyên ở quy mô 2,5 triệu con, đàn gia cầm từ 24-27 triệu con; chuyên đổi số dữ liệu về chăn nuôi, thú y để thực hiện truy xuất nguồn gốc sản phẩm; nâng cao năng lực vận chuyển, giết mổ tập trung theo hướng hiện đại, bền vững; đẩy

manh công nghiệp chế biến và chế biến sâu sản phẩm chăn nuôi; đảm bảo 100% cơ sở chăn nuôi, giết mổ, chế biến sản phẩm chăn nuôi đều phải có giải pháp kiểm soát môi trường phù hợp... Tổng kinh phí thực hiện Kế hoạch là trên 102 tỷ đồng.

Để thực hiện kế hoạch trên, UBND tỉnh giao các sở, ngành, địa phương căn cứ chức năng, nhiệm vụ được giao chủ trì, phối hợp triển khai kế hoạch.

Lê Khôi

Tiêu chí người dân tham gia bảo hiểm y tế trong xây dựng nông thôn mới đạt cao

Theo Văn phòng Điều phối Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới tỉnh, giai đoạn 2008-2021, tỷ lệ người dân tham gia bảo hiểm y tế (BHYT) trong tiêu chí về y tế không ngừng tăng cao.

Đến nay, tỷ lệ người dân tham

gia BHYT trên toàn tỉnh đạt 85,45%, tăng hơn gấp đôi so với năm 2008. Trong đó, các xã đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao và nông thôn mới kiểu mẫu, tỷ lệ người dân tham gia BHYT đạt hơn 90% trên tổng dân số. Có xã nông thôn mới kiểu mẫu gần 100%

người dân đều tham gia BHYT.

Ngoài ra, dịch vụ chăm sóc sức khỏe người dân không ngừng được nâng cao; 100% trạm y tế xã được bố trí khám và điều trị ban đầu, triển khai cơ sở y tế sáng, xanh, sạch, đẹp.

L.Văn

Linh hoạt sản xuất vụ Đông Xuân 2021-2022

Theo Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, tổng diện tích gieo trồng cây hằng năm vụ Đông Xuân 2021-2022 đạt trên 39,5 ngàn ha. Trong đó, tổng diện tích gieo trồng cây lúa là khoảng 20,3 ngàn ha, còn lại là cây bắp, mì, rau màu các loại.

Theo khuyến cáo của ngành Nông nghiệp, để sản xuất vụ Đông Xuân hiệu quả, đối với cây lúa, những diện tích không gieo sạ vụ Mùa nông dân phải cày lật đất sớm ngâm ruộng để có đủ thời gian cho các chất hữu cơ phân hủy. Những diện tích vụ Mùa sau đó sản xuất tiếp vụ Đông Xuân thì sau khi thu hoạch phải làm tốt khâu vệ sinh đồng ruộng, nhanh chóng làm đất gieo cấy lúa Đông xuân càng sớm càng tốt. Trước khi gieo sạ phải làm đất kỹ, san phẳng mặt ruộng, vét mương quanh ruộng để dễ thoát phèn, đồng thời đề ôc bươu vàng rút xuống mương thuận tiện cho việc phòng trừ. Khung thời vụ, tùy điều kiện canh tác cụ thể của từng địa phương mà xây dựng lịch xuống giống chi tiết cho từng cánh đồng, đảm bảo nguyên tắc gieo sạ đồng loạt, tập trung, tránh hạn cuối vụ; xuống giống dứt điểm theo từng khu vực, cánh đồng, khuyến cáo thời gian xuống giống từ ngày 10/12/2021 đến ngày 10/01/2022. Những diện tích trồng lúa kém hiệu quả, có khả năng thiếu nước cuối vụ hoặc có điều kiện nên chuyển đổi sang cây trồng khác có hiệu quả hơn như cây bắp, rau, đậu,... Giống lúa sử dụng các giống xác nhận có thời gian sinh trưởng ngắn dưới 100 ngày, có năng suất cao, chất lượng tốt như: OM 4900, OM

Căn cứ vào quy luật thời tiết nhiều năm, sản xuất vụ Đông Xuân thường có nhiều bất lợi như: xuất hiện các trận mưa trái mùa, giữa và cuối vụ có thể xảy ra nắng nóng, hạn hán trên diện rộng ảnh hưởng lớn đến khả năng sinh trưởng, phát triển và năng suất cây trồng... Do vậy, để thực hiện tốt kế hoạch gieo trồng và chủ động bảo vệ cây trồng ngay từ đầu vụ, ngành Nông nghiệp khuyến cáo các địa phương cần tập trung, chủ động và linh hoạt áp dụng các giải pháp hiệu quả sản xuất vụ Đông Xuân 2021-2022.

Nông dân chăm sóc cây bắp vụ Đông - Xuân

5451, OM 6162, AS996, Lộc Trời 5, OM 9577,...

Bón phân cân đối, áp dụng tốt biện pháp “3 giảm, 3 tăng” để giảm chi phí sản xuất, hạn chế sâu bệnh. Quản lý cỏ dại và tưới nước hợp lý. Nếu lúa bị ngộ độc hữu cơ, ngộ độc phèn nên thay nước 2-3 lần, tăng cường phân lân, phun phân bón lá giàu lân, ngưng bón phân đạm và phân bón lá giàu đạm trong thời gian lúa bị ngộ độc. Theo dõi chặt chẽ diễn biến rầy nâu, rầy di trú, phát hiện kịp thời bệnh vàng lùn, lùn xoắn lá tiêu hủy nguồn bệnh ngay từ đầu vụ; phát hiện các

ô dịch rầy nâu phun trừ kịp thời không để lây lan trên diện rộng, khi phát hiện rầy với mật số cao dùng một trong các thuốc đặc trị có đăng ký trong danh mục thuốc bảo vệ thực vật được phép sử dụng ở Việt Nam để phòng trừ. Phòng trừ bệnh đạo ôn, cháy lá kịp thời, nhất là khi thời tiết có sương mù, phải phun thuốc đặc trị khi bệnh từ 5-7% đồng thời ngừng bón đạm, giữ nước...

Trên cây bắp, nông dân cần tranh thủ xuống giống sớm, sử dụng các giống có thời gian sinh trưởng ngắn dưới 100 ngày, năng

PHỔ BIẾN KIẾN THỨC

Vụ Đông Xuân thường xảy ra hạn hán vào cuối vụ, nên nông dân cần tuân thủ lịch thời vụ theo khuyến cáo của ngành Nông nghiệp

suất cao để tránh hạn vào cuối vụ như: NK 7328, NK 72, DK 6818, DK 6818S, NK 67bt, DK 6919S, CP 333; bón vôi, xử lý hạt giống, cần theo dõi phát hiện kịp thời bệnh mốc sương tránh lây lan.

Đối với cây rau cần bón vôi, phơi ải đất, luân canh, bón phân chuồng hoai, sử dụng phân hữu cơ vi sinh, hạn chế sử dụng phân đạm, sử dụng thuốc trừ sâu vi sinh thay cho thuốc hóa học để giảm nguy cơ ngộ độc thực phẩm.

Với các loại cây ăn trái, cây công nghiệp, cần thực hiện tốt vệ sinh vườn, cắt tỉa cành sau khi thu hoạch, bón phân cân đối, phát hiện sâu bệnh để xử lý kịp thời. Đầu tư và khai thác hệ thống tưới nước tiết kiệm nhằm nâng cao hiệu quả sản xuất, tiết kiệm nước trong điều kiện khô hạn kéo dài.

Cụ thể, đối với cây chôm chôm đang trong thời kỳ chuẩn bị ra hoa nên cây dễ bị sốc nước và bung đọt non. Để xử lý tình huống này, nông dân phải kịp thời cắt bỏ một số lá non sau mỗi trận mưa, sử dụng các loại phân bón qua lá có hàm lượng kali và lân cao hơn để phun làm cho mầm sinh trưởng ngưng phát triển và thay vào đó là phát triển hoa.

Đối với cây sầu riêng đang là thời kỳ ra hoa và đậu trái, vì vậy các nhà vườn nên tăng cường các biện pháp phòng trừ sâu bệnh cho cây, nếu không sẽ ảnh hưởng rất lớn đến năng suất của cây. Cách phòng trừ tốt nhất là bón phân đầy đủ, tỉa cành hợp lý để tạo vườn thông thoáng, giúp cây sinh trưởng tốt, khi phát hiện sâu bệnh tiến hành phun xịt thuốc kịp thời.

Đối với cây điều, cần bổ sung

thêm phân bón qua lá có hàm lượng kali cao, có các chất vi lượng để tăng tỷ lệ đậu trái. Thường xuyên kiểm tra vườn điều, khi phát hiện sâu bệnh, cần xử lý kịp thời, nhất là với bọ xít muỗi và bệnh thán thư.

Đặc biệt có những cơn mưa trái mùa cần chú ý sau khi dứt mưa phải xử lý thuốc để hạn chế bệnh hại. Đối với cây tiêu cần chú ý bệnh chết chậm, chết nhanh nhất là thời gian vừa dứt mưa chuyển sang mùa nắng. Cần thực hiện tốt vệ sinh vườn, cắt tỉa cành sau khi thu hoạch, bón bổ sung phân kịp thời, chú ý bón phân hữu cơ hoai mục bổ sung nấm đối kháng *Trichoderma*. Một số bệnh nghiêm trọng như bệnh xì mũ, bệnh loét, sẹo trên cây ăn trái sầu riêng, cây có múi, cần chú ý phòng trị.

Lê Khôi

PHỔ BIẾN KIẾN THỨC

Chủ động phòng bệnh do virus DIV1 xâm nhập trên tôm nuôi

Theo Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Đồng Nai, bên cạnh các bệnh phổ biến như: bệnh đốm trắng, vi khuẩn Vibrio, bệnh phát sáng... thời gian gần đây, người nuôi tôm còn phải đối mặt với một loại bệnh một loại virus mới có tên là Decapod Iridescent Virus (DIV1) gây hại trên tôm nuôi. Để không bị ảnh hưởng đến quá trình nuôi, người nuôi tôm cần chủ động phòng loại bệnh mới này.

Bệnh lây nhiễm ở tất cả giai đoạn sinh trưởng của tôm nuôi

Tôm là loài động vật có thân nhiệt thay đổi theo yếu tố môi trường, do đó khi nhiệt độ tăng hay giảm đều gây ảnh hưởng tới sự sinh trưởng và phát triển của tôm. Đặc biệt trong mùa lạnh, khi nhiệt độ xuống thấp làm ảnh hưởng đến sức đề kháng, quá trình sinh trưởng và phát triển của tôm. Hơn nữa, đây cũng là điều kiện tốt để cho các loại vi khuẩn, virus gây bệnh phát triển.

Bệnh DIV1 (hay còn gọi là bệnh “Ánh kim chân trắng”) được phát hiện vào năm 2014 gây hại trên tôm càng đỏ, tôm thẻ chân trắng và tôm càng xanh tại một số tỉnh của Trung Quốc. Virus DIV1 lây nhiễm cho tôm ở tất cả giai đoạn sinh trưởng và đã được phát hiện gây bệnh trên một số loài tôm biển, tôm nước lợ và tôm nước ngọt.

Khi phát hiện bệnh, ở tôm thẻ chân trắng cơ thể có màu hơi đỏ, gan tụy teo và nhạt màu, dạ dày và ruột rỗng; ở tôm càng xanh thường xuất hiện vùng tam giác màu trắng đặc trưng dưới chủy đầu, bên trong

Bệnh do virus DIV1 gây ra trên tôm nuôi là bệnh mới, nên người nuôi cần chủ động phòng trừ

phần giáp đầu ngực. Tỷ lệ chết cộng dồn trong ao có thể lên tới 80%.

Theo quan sát ban đầu, tôm bị nhiễm mạnh vào mùa đông. Tác động của bệnh sẽ nghiêm trọng hơn khi tôm bị bội nhiễm với vi khuẩn Vibrio, trong ao có tảo bùng phát mạnh hoặc trời mưa kéo dài. Tôm ít bị nhiễm vào mùa hè, mùa thu.

Thực hiện nghiêm hoạt động phòng tránh trước và trong mỗi vụ nuôi

Vì đây là dịch bệnh mới, nguồn gốc của virus và cách thức lây truyền vẫn chưa rõ ràng, tạm thời không có phương án điều trị nên dịch bệnh có thể lan rộng nếu không có sự quan tâm đúng mức. Do đó bà con nuôi tôm thương phẩm cần thực hiện nghiêm các hoạt động phòng tránh dịch bệnh trước và trong mỗi vụ nuôi, cụ thể như sau:

Không nuôi ghép kết hợp tôm thẻ chân trắng và tôm càng xanh

vì sẽ làm tăng nguy cơ lây truyền virus DIV1, có thể nuôi tôm với một số lượng nhỏ cá (rô phi) để phòng bệnh lây lan vì cá sẵn mồi có thể giúp loại bỏ những tôm bị bệnh.

Sau mỗi vụ nuôi, toàn bộ bùn đáy ao, chất thải trong quá trình nuôi phải được thu gom, đưa ra ngoài khu vực nuôi để phơi khô. Đáy ao đất sau mỗi vụ nuôi phải được phơi khô nút chân chim (đối với ao không nhiễm phèn) trước khi thực hiện cải tạo đáy ao cho vụ nuôi tiếp theo. Đối với ao phủ bạt, rửa sạch bằng nước ngọt, phơi khô và khử trùng bằng nước vôi hoặc hóa chất.

Cải tạo đáy ao: Có thể sử dụng vôi (CaO) rắc đều một lớp dưới đáy ao, sau đó cho nước vào ngâm, duy trì độ pH khoảng 11-12 (để tiêu diệt virus DIV1 còn sót lại trong đáy ao) trong khoảng 5 ngày trước khi điều chỉnh lại pH ao nuôi cho phù hợp với hướng dẫn kỹ thuật nuôi tôm.

PHỔ BIẾN KIẾN THỨC

Bà con thực hiện lấy nước qua hệ thống túi lọc để loại bỏ một số loài trung gian truyền bệnh cũng như ngăn chặn các loài thủy sản khác xâm nhập vào cơ sở. Nước trong ao xử lý hoặc ao lắng phải được khử trùng bằng Chlorine nồng độ từ 15-30ppm hoặc bằng các hóa chất khác tương đương.

Lựa chọn con giống khỏe mạnh, đã được kiểm dịch, tốt nhất là đã được xét nghiệm đảm bảo không nhiễm virus DIV1 cũng như các tác nhân gây bệnh nguy hiểm khác để thả nuôi. Khuyến cáo người nuôi tuân thủ lịch thả giống theo hướng dẫn của các cơ quan chuyên môn.

Trong quá trình nuôi, chỉ sử dụng thức ăn tươi sống có nguồn gốc rõ ràng hoặc đã được xét nghiệm bệnh do DIV1 trước khi sử dụng; đồng thời áp dụng các biện pháp an toàn sinh học để quản lý ao tôm như: hạn chế cho người lạ vào khu vực nuôi, thực hiện khử trùng dụng cụ ngay sau khi sử dụng; nguồn nước nuôi (thay mới hoặc bổ sung vào ao nuôi) phải được khử trùng; bờ ao phải được quây lưới chắn giáp xác và có biện pháp xua đuổi chim cò tự nhiên; cơ sở nuôi tuyệt đối không thực hiện san thưa tôm từ ao bệnh sang ao khác trong toàn bộ quá trình nuôi để tránh làm lây nhiễm bệnh từ ao này sang ao khác, thường xuyên theo dõi các thông số môi trường trong ao nuôi.

Trong quá trình sản xuất, bà con nông dân nếu nghi ngờ tôm nhiễm virus DIV1 cần nhanh chóng thông báo cho cơ quan thú y có thẩm quyền để được hướng dẫn, tổ chức lấy mẫu tôm xét nghiệm, xác định tác nhân gây bệnh, truy tìm nguồn bệnh.

Lê Văn

Chăn nuôi gà an toàn sinh học thu tiền tỷ mỗi năm

Là người đi đầu trong phát triển nuôi gà an toàn sinh học tại địa phương mang lại thu nhập tiền tỷ mỗi năm, anh Lê Phi Long, Bí thư chi đoàn ấp 9, xã Bình Sơn, huyện Long Thành là đại biểu duy nhất của Đồng Nai vinh dự được Trung ương Đoàn lựa chọn trao giải thưởng Lương Định Của lần thứ XVI năm 2021.

Tốt nghiệp ngành Thú y Trường trung cấp Kỹ thuật nông nghiệp Thành phố Hồ Chí Minh, lại có kinh nghiệm gần 10 năm làm việc ở trại chăn nuôi và trạm thú y xã, nên năm 2017, anh Lê Phi Long (ở xã Bình Sơn, huyện Long Thành) đã cùng với một người bà con chăn nuôi gà thịt với mức thu nhập bình quân 40 triệu đồng/tháng. Nhận thấy nhu cầu của người tiêu dùng ngày càng quan tâm sử dụng các sản phẩm sạch, an toàn, anh Long đã tìm hiểu và mạnh dạn thử nghiệm mô hình chăn nuôi gà an toàn sinh học.

Anh Long chia sẻ, so với nuôi gà bằng phương pháp thông thường, gà nuôi an toàn sinh học đòi hỏi nhiều quy định nghiêm ngặt hơn, từ cách chọn giống, chăm sóc, tiêm phòng qua từng giai đoạn. Để gà khỏe mạnh, đảm bảo thịt không tồn dư kháng sinh, anh Long sử dụng các chế phẩm sinh học để làm nền tảng cho quy trình chăn nuôi. Trong đó, sử dụng acid hữu cơ, tỏi, gừng, bảo vệ gan, đường ruột cho gà, nhất là gà con; dùng men vi sinh và trấu lót đệm chuồng giúp hút ẩm, giảm mùi, tránh bệnh cho gà. Khi gà khỏe, người nuôi không cần can thiệp, chăm sóc nhiều.

Hai năm đầu, anh ném mùi thất bại không ít lần do thiếu kinh nghiệm và thị trường tiêu thụ bấp bênh, phụ thuộc chủ yếu vào thương lái. Anh Long nhớ lại, lần đầu tiên nuôi chưa quen nên 1 ngàn con gà

Anh Lê Phi Long đi đầu trong phát triển mô hình nuôi gà sinh học

PHỔ BIẾN KIẾN THỨC

Theo thông tin từ Tỉnh đoàn, từ 93 hồ sơ giới thiệu của 49 tỉnh, thành và đơn vị trong cả nước, Ban Bí thư Trung ương Đoàn TNCSHCM đã lựa chọn 57 cá nhân để trao giải thưởng Lương Định Của lần thứ XVI năm 2021. Anh Lê Phi Long là đại biểu duy nhất của Đồng Nai được lựa chọn trao giải thưởng lần này.

Giải thưởng Lương Định Của là phần thưởng cao quý của Trung ương Đoàn TNCSHCM trao tặng hằng năm dành cho thanh niên nông thôn có thành tích xuất sắc trong sản xuất, kinh doanh, chuyển giao tiến bộ khoa học kỹ thuật, công nghệ, phát triển ngành nghề, bảo vệ môi trường, xây dựng nông thôn mới, có đóng góp tích cực vào hoạt động Đoàn, Hội ở địa phương và đơn vị.

Anh Lê Phi Long (bìa trái) nhận giải ba Cuộc thi Thanh niên nông thôn sáng tạo khởi nghiệp với chương trình OCOP năm 2020 do Tỉnh đoàn Đồng Nai tổ chức

chết gần hết khiến anh Long lỗ vốn. Không từ bỏ, anh lên Đăk Nông học hỏi kỹ thuật nuôi gà, mạnh dạn vay vốn từ nguồn quỹ đồng hành với thanh niên tỉnh, đầu tư, mở rộng quy mô chăn nuôi. Năm 2020, anh tham gia Cuộc thi Thanh niên nông thôn sáng tạo khởi nghiệp với chương trình OCOP năm do Tỉnh đoàn Đồng Nai tổ chức đạt được giải 3. Đây là động lực giúp anh tự tin, hoàn thiện khâu sản xuất an toàn sinh học và tiến hành nhân rộng mô hình bằng cách thành lập Hợp tác xã chăn nuôi sinh học. Hiện, hợp tác xã này đã có 7 thành viên, mỗi năm, cung cấp ra thị trường khoảng 160 tấn thịt gà sạch.

Hiện mô hình chăn nuôi gà an toàn sinh học của anh Long có doanh thu 1,3 tỷ đồng/năm, tạo việc làm thường xuyên cho 2 lao động và tạo việc làm thời vụ cho 6 lao động tại địa phương. Bên cạnh đó, anh Long còn là Bí thư chi đoàn ấp, có nhiều đóng góp cho công tác Đoàn và phong trào thanh thiếu nhi của xã; các hoạt động an sinh xã hội tại địa phương...

T.Liên

Tự nghiên cứu ra dòng sản phẩm hoàn toàn thiên nhiên phục vụ nhu cầu cuộc sống con người là tâm huyết của chị Bùi Thị Thủy (thị trấn Vĩnh An, huyện Vĩnh Cửu) nhiều năm nay. Gần đây dự án xà phòng bưởi của chị nhận được sự ủng hộ của nhiều người khi chị đã tận dụng được nguồn bưởi non dỏ dào bỏ đi trên địa bàn để chiết xuất thành xà phòng bưởi. Tại Cuộc thi Khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tỉnh Đồng Nai năm 2021, dự án được đánh giá cao và là một trong 6 dự án tiêu biểu nhất tham gia vòng thi chung kết.

Theo chị Thủy, tận dụng những lợi thế địa phương nơi chị sinh sống khi Vĩnh Cửu là vùng trồng bưởi nổi tiếng của tỉnh Đồng Nai. Cụ thể, theo số liệu của Phòng Nông nghiệp huyện, diện tích trồng bưởi hiện nay của huyện là 1.256,25 ha trong đó diện tích cho thu hoạch là 976,77 ha. Trong khi đó, nguồn bưởi non rất nhiều nhưng không được khai thác sử dụng, hầu hết bà con cắt tía và bỏ đi.

Chị Thủy đã tìm hiểu rất nhiều nguồn tài liệu khác nhau để có thể nghiên cứu được một sản phẩm mà có thể tận dụng được nguồn nguyên liệu bưởi non bỏ đi này. Và xà phòng bưởi là sản phẩm chị Thủy đã nghiên cứu thành công. Hiện sản phẩm đã đến tay được nhiều người dùng và nhận được nhiều phản hồi tích cực.

Chị Thủy cho biết thêm, quá trình nghiên cứu thực hiện dự án xà phòng bưởi, chị đã nhận được sự hướng dẫn kỹ thuật, góp ý về mặt chuyên môn của nhiều người, trong đó có các thầy là giảng viên tại Đại học Bách khoa TP. Hồ Chí Minh. Ngoài ra, qua tìm hiểu một

NGHIÊN CỨU SẢN XUẤT XÀ PHÒNG TỪ PHẾ PHẨM NÔNG NGHIỆP

Những bánh xà phòng được chị Bùi Thị Thủy nghiên cứu thực hiện từ nguyên liệu thiên nhiên theo công thức rất riêng

số tài liệu, chị cũng biết được, hàm lượng flavone/flavonoids, 94,4 (5,56mg/g) có trong thành phần vỏ quả bưởi có công dụng chống oxi hoá, chống nắng, giảm thâm nám, làm trắng da, kháng khuẩn. Tinh dầu vỏ bưởi, làm mượt tóc, mọc tóc.

Qua nhiều lần thay đổi, điều chỉnh công thức cũng như quy trình, cuối cùng chị Thủy đã hình thành cho mình một “bí quyết” riêng để tạo nên sản phẩm xà phòng bưởi với đủ những ưu điểm mà chị kỳ vọng: thơm nhẹ nhàng, sạch, không gây khô và kích ứng cho da. Và đặc biệt, cầm trên tay những sản phẩm khách hàng luôn cảm nhận được sự sộc đáo, chân thành và thân thiện trong mỗi sản phẩm mà chị làm ra. Chị Thủy cũng cho biết thêm, do hiện tại còn eo hẹp về mặt kinh phí nên các sản phẩm của chị hoàn toàn được làm thủ công theo công thức rất riêng. Kể cả việc tạo khuôn cho từng bánh xà phòng cũng rất khác lạ, không theo bất kỳ một hình mẫu

nào. Tuy vậy, khi đưa sản phẩm ra thị trường, rất nhiều bạn trẻ đã đón nhận một cách tích cực.

Hiện nay, ngoài sản phẩm chính là xà phòng bưởi, chị Thủy cũng nghiên cứu sản xuất nhiều mặt hàng hoàn toàn từ thiên nhiên phục vụ nhu cầu cuộc sống như: trà thảo mộc, bột rửa mặt, lá xông giải cảm, túi lọc gội đầu. Sản phẩm của chị dành cho các đối tượng khách hàng là những người yêu thích sản phẩm thiên nhiên, có ý thức bảo vệ môi trường; những người có làn da nhạy cảm không sử dụng được sản phẩm hóa mỹ phẩm công nghiệp, những người ở thành phố, có ít điều kiện để sử dụng nguồn nguyên liệu tự nhiên cho nhu cầu tắm, gội...

Đề chủ động được nguồn nguyên liệu, ngoài việc phối hợp với các hộ gia đình, đơn vị sản xuất nông nghiệp trên địa bàn để tiếp nhận nguồn phế phẩm nông nghiệp khi cắt bỏ, chị Bùi Thị Thủy cũng tạo lập một khu vườn (Vườn thảo mộc Lá FARM) để

trồng những loài cây dược liệu phục vụ cho sản xuất các mặt hàng mà chị đã nghiên cứu thành công. Để đảm bảo nguồn nguyên liệu đạt chuẩn, sau khi tham gia một số lớp tập huấn về làm nông nghiệp hữu cơ do địa phương tổ chức, chị đã ứng dụng công nghệ sinh học tự ủ phân bón hữu cơ và sử dụng men vi sinh để tạo ra những chế phẩm sinh học diệt sâu bọ. Chị đã cải tạo đất sản xuất ngày càng màu mỡ hơn nhờ phương pháp này. “Phương pháp sản xuất thuận theo tự nhiên tôi đang làm tận dụng hết mọi chất thải trong nông nghiệp như phân chuồng, rác hữu cơ làm thành phân bón cho cây trồng nên chi phí rất thấp”.

Cũng theo chị Thủy, Lá FARM cũng đang nỗ lực hoàn thiện chuỗi trồng trọt và chế biến theo quy trình khép kín, tận dụng các loại hoa, lá trồng trong vườn nhà thành nguyên liệu làm các sản phẩm thủ công bằng tay vừa độc đáo, vừa thân thiện với môi trường.

Thu Hà

Tạo điều kiện để người dân tiếp cận tiến bộ khoa học kỹ thuật

Thời gian qua, việc ứng dụng khoa học - kỹ thuật vào sản xuất nông nghiệp của tỉnh đã có nhiều bước tiến quan trọng, đạt hiệu quả kinh tế cao ở hầu hết các lĩnh vực, làm thay đổi tư duy và phương pháp tổ chức sản xuất của người dân.

Đẩy mạnh ứng dụng khoa học kỹ thuật vào sản xuất nông nghiệp

Thực hiện mục tiêu ứng dụng nhanh tiến bộ khoa học - kỹ thuật vào sản xuất nông nghiệp, tăng khả năng chống chịu sâu bệnh hại cho cây lúa, từ tháng 12/2020, Trung tâm Dịch vụ nông nghiệp huyện Long Thành đã triển khai mô hình ứng dụng công nghệ “Kỹ thuật quản lý dịch hại tổng hợp (IPM) trên cây lúa” cho bà con nông dân trên địa bàn huyện. Để phát huy hiệu quả mô hình này, ngoài việc thường xuyên thăm đồng, nắm rõ tình hình phát triển của cây trồng cũng như những nguy cơ để kịp thời can thiệp, các hộ dân còn đi sâu tìm hiểu, bổ sung kiến thức về trồng trọt để tích lũy kinh nghiệm cho bản thân.

Chị Võ Thị Chánh, cán bộ Trung tâm Dịch vụ Nông Nghiệp, huyện Long Thành cho biết, từ khi bà con nông dân huyện Long Thành triển khai trồng lúa theo mô hình IPM, thâm canh cây trồng bền vững, giảm thiểu nguy cơ sử dụng hóa chất trong sản xuất nông nghiệp, cây lúa đã phát triển nhanh hơn, đồng thời giảm được từ 2 cho đến 3 kg giống/sào, giảm đáng kể thuốc bảo vệ thực vật, hạn chế phân bón hóa học; năng suất tăng hơn 10% so với sản xuất theo tập quán trồng lúa trước đây.

Xã Lâm San, huyện Cẩm Mỹ là

Ứng dụng công nghệ cao trồng rau sạch tại thành phố Long Khánh

địa phương có diện tích cây hồ tiêu lớn nhất huyện với diện tích trên 2.500 hecta. Được chọn thực hiện dự án cánh đồng lớn trên cây hồ tiêu. Nằm trong chương trình này, bà con nông dân được hỗ trợ lắp đặt miễn phí hệ thống tưới nước nhỏ giọt bằng công nghệ Israel. Theo ông Phạm Văn Quý, xã Lâm San, huyện Cẩm Mỹ, từ lâu hệ thống tưới này đã mang lại hiệu quả rõ rệt như giảm chi phí, công lao động. Lượng nước, phân bón... được tính toán, cung cấp cho cây vừa đủ, đúng thời điểm nên cây phát triển rất tốt.

Ông Ngõ Hữu Phụng, Trưởng phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn huyện Cẩm Mỹ cho hay, thực hiện dự án cánh đồng lớn trên cây hồ tiêu tại xã Lâm San với quy mô diện tích trên 700 hecta với 662 hộ tham gia. Đến thời điểm này, địa phương đã hỗ trợ 2.6 tỷ đồng

cho các hộ dân canh tác cây hồ tiêu với tổng diện tích trên 270 hecta gắn hệ thống tưới nước tiết kiệm theo công nghệ Netafim - Israel. Bên cạnh đó, nông dân tham gia cánh đồng lớn còn được cán bộ tập huấn, hội thảo, hướng dẫn về quy trình sản xuất hồ tiêu sạch, hỗ trợ các chương trình áp dụng khoa học kỹ thuật sản xuất tốt như sản xuất theo chuẩn VietGAP, Global GAP cho cây tiêu.

Theo thông tin từ Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, việc phát triển nông nghiệp công nghệ cao đã được khuyến khích và đẩy mạnh ứng dụng vào thực tế sản xuất từ nhiều năm nay. Hiện, toàn tỉnh đang triển khai áp dụng hơn 50 mô hình sản xuất nông nghiệp có hiệu quả, với diện tích thực hiện trên 79.000 ha. Trong lĩnh vực trồng trọt, hiện trên địa bàn tỉnh đã có 573 ha cây trồng sản xuất theo

NGHIÊN CỨU, ỨNG DỤNG

Người dân huyện Long Thành tích cực ứng dụng kỹ thuật quản lý dịch hại tổng hợp (IPM) trên cây lúa

chuẩn VietGAP, GlobalGAP; hơn 46.000 ha ứng dụng công nghệ tưới nước tiết kiệm; 210 ha diện tích cây ca cao đạt chứng nhận UTZ; 282 ha cà phê sản xuất theo tiêu chuẩn 4C; 100% diện tích cây trồng sử dụng giống mới; tỷ lệ bình quân các khâu cơ giới hóa trên cây trồng đạt khoảng 84%.

Thu hút đầu tư phát triển nông nghiệp công nghệ cao

Phó Giám đốc Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Đồng Nai Trần Lâm Sinh cho biết, để tạo điều kiện cho người dân tiếp cận với các tiến bộ khoa học kỹ thuật mới, hàng năm, tỉnh Đồng Nai đã triển khai nhiều hoạt động hỗ trợ, như: tổ chức các buổi hội thảo, tập huấn chia sẻ kinh nghiệm nhằm chuyển giao, ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất. Bên cạnh đó, tổ chức nhiều lớp tập huấn cho người dân về những mô hình sản xuất nông nghiệp phù hợp với điều kiện khí hậu, thổ nhưỡng và tập quán

sản xuất. Từ việc đưa khoa học, kỹ thuật vào sản xuất nông nghiệp, nhiều địa phương đã tạo chuyển biến rõ nét trong lựa chọn cây, con chủ lực để tập trung đầu tư phát triển; tổ chức liên kết theo chuỗi giá trị từ sản xuất nguyên liệu đến chế biến, tiêu thụ với quy mô lớn; chú trọng quy hoạch và phát triển nông nghiệp công nghệ cao; tỷ lệ và tốc độ cơ giới hóa sản xuất tăng nhanh, giảm được nhiều chi phí.

Ngoài các mô hình sản xuất nông nghiệp ứng dụng Công nghệ cao quy mô nhỏ lẻ, hiện tỉnh Đồng Nai đã thu hút được một số tập đoàn, doanh nghiệp đầu tư vào nông nghiệp Công nghệ cao như: Công ty TNHH Vineco đã xây dựng được 80 ha nhà màng và sản xuất trên 40 loại rau, củ, quả, đồng thời có khoảng 450 ha các loại cây ăn trái có ứng dụng công nghệ cao ở các khâu trong quy trình sản xuất; Công ty TNHH Trang trại Việt tại xã Xuân Trường, huyện Xuân Lộc có quy mô sản xuất 13 ha để cung

ứng sản phẩm cho thị trường TP.Hồ Chí Minh; hay Công ty Cổ phần Việt Rau huyện Long Thành đã đầu tư xây dựng 08ha nhà màng, nhà lưới để sản xuất từ 30-40 loại rau xuất khẩu sang thị trường Châu Âu.

Được biết, Đồng Nai đặt mục tiêu đến năm 2030, sẽ hình thành được các vùng tập trung chuyên canh cây ăn trái chủ lực phục vụ xuất khẩu, các loại sản phẩm cung cấp nguyên liệu cho chế biến. Phân đầu 100% diện tích cây trồng được áp dụng cơ giới hóa, ứng dụng công nghệ cao một phần hoặc toàn phần vào quá trình sản xuất, chế biến, bảo quản nông sản. 100% người lao động trong các trang trại, HTX được tập huấn, bồi dưỡng ứng dụng công nghệ cao. Xây dựng được đội ngũ nhân sự, chuyên gia nông nghiệp, lực lượng được đào tạo bài bản, đáp ứng nhu cầu sản xuất, canh tác nông nghiệp công nghệ cao, tuân theo các tiêu chuẩn quốc tế.

Nhật Minh

MÔ HÌNH HAY, GƯƠNG SẢN XUẤT GIỎI

Các nghề truyền thống được lưu giữ và phát triển đến ngày hôm nay có công rất lớn của những nghệ nhân, thợ giỏi. Họ đã dùng tài hoa, niềm đam mê của mình để truyền và giữ nghề. Nhiều người trong số họ đã được phong tặng danh hiệu “Nghệ nhân ưu tú” vì đã có nhiều công hiến trong gìn giữ và phát triển ngành nghề truyền thống.

Vài chục năm qua, huyện Xuân Lộc, tỉnh Đồng Nai được biết đến với nghề điêu khắc gỗ mỹ nghệ. Bởi đến thời điểm này, cũng chỉ ở Xuân Lộc mới có nhiều tác phẩm từ gốc, rễ cây phong phú, độc lạ và có giá trị nghệ thuật cao. Khác với gỗ mỹ nghệ Trảng Bom, sản phẩm mỹ nghệ ở huyện Xuân Lộc được sản xuất chủ yếu bằng gốc cây với muôn hình, vạn trạng.

Nghệ nhân Đặng Công Lộc là một trong số ít các nghệ nhân tỉnh Đồng Nai vinh dự được Chủ tịch nước phong tặng danh hiệu “Nghệ nhân ưu tú”. Trong quá trình hoạt động nghệ thuật của mình, ông cũng như một số nghệ nhân, thợ giỏi của làng nghề gỗ mỹ nghệ Xuân Lộc luôn nghiên cứu, tìm tòi và sáng tạo ra những sản phẩm đặc sắc từ những gốc rễ cây, đáp ứng được nhu cầu của khách hàng.

Sở dĩ làng nghề gỗ mỹ nghệ tồn tại và phát triển khá tốt như hiện nay là vì, mỗi sản phẩm làm ra đều mang nét đặc trưng riêng, có giá trị nghệ thuật cao. Đây cũng là điều khiến nhiều khách hàng trong và ngoài nước thường tìm đến các cơ sở gỗ mỹ nghệ ở Xuân Lộc để đặt hàng.

“Nghề mộc mỹ nghệ từ gốc rễ cây đòi hỏi người theo nghề phải có năng khiếu về hội họa, sự kiên

Nghệ nhân ưu tú Đặng Công Lộc:

Người gìn giữ và phát triển nghề điêu khắc gỗ truyền thống

Là tỉnh công nghiệp nhưng Đồng Nai vẫn luôn chú trọng bảo lưu những giá trị văn hóa truyền thống vốn có. Nhiều năm qua, tỉnh Đồng Nai đã nỗ lực triển khai nhiều giải pháp đồng bộ để khôi phục và phát triển các nghề thủ công truyền thống bằng việc đa dạng hóa các sản phẩm, qua đó, một số nghề truyền thống có cơ hội phát triển.

Nghệ nhân Đặng Công Lộc (bên phải) đang hướng dẫn thợ học nghề cách tạo hình cho mỗi sản phẩm

nhẫn, tỉ mỉ mới tạo ra được những tác phẩm có hồn. Do đó, người đến học nghề ngoài tố chất còn phải được các nghệ nhân truyền thụ lại những kinh nghiệm mình”, nghệ nhân ưu tú Đặng Công Lộc, Chủ cơ sở gỗ mỹ nghệ điêu khắc Minh Toàn Lộc, xã Xuân Tâm (huyện Xuân Lộc) chia sẻ.

Sau 3-4 năm học nghề, có nhiều người đã trở thành những thợ giỏi có thể tự mở cơ sở sản xuất, có người ở lại gắn bó lâu dài với nơi mình học nghề. Trong 30 năm theo nghề của mình, nghệ nhân Đặng Công Lộc đã đào tạo cho khoảng 50 người từ nhiều miền tổ quốc thành thạo nghề và có thể tự hành nghề.

Theo nghệ nhân Đặng Công Lộc, để tạo ra những tác phẩm điêu khắc gỗ có giá trị, ngoài đòi

bàn tay khéo léo của người thợ, thì đòi hỏi người nghệ nhân phải có sự đam mê để từ đó “thổi hồn” vào mỗi tác phẩm.

Với những đóng góp của mình trong việc gìn giữ và phát triển nghề điêu khắc gỗ truyền thống, năm 2012, nghệ nhân Đặng Công Lộc cùng một số thợ giỏi của làng nghề mộc mỹ nghệ Xuân Lộc được tỉnh phong tặng nghệ nhân và đến đầu năm 2019, ông được Chủ tịch nước phong tặng danh hiệu “nghệ nhân ưu tú”.

Hiện nay, để giúp đỡ và hỗ trợ các cơ sở mỹ nghệ bán được hàng, tại các kỳ hội chợ, triển lãm, Trung tâm Khuyến công và Tư vấn phát triển công nghiệp tỉnh Đồng Nai thường xuyên đưa các sản phẩm mộc mỹ nghệ của cơ sở đi trưng bày, giới thiệu cho khách tham quan. Bên cạnh đó, hàng năm UBND tỉnh còn xét tặng danh hiệu nghệ nhân, thợ giỏi nghề, người có công đưa nghề về địa phương. Thông qua các hoạt động này, các sản phẩm tiêu thủ công nghiệp nói chung, gỗ điêu khắc nói riêng tìm được cơ hội phát triển.

Đặng Dũng

MÔ HÌNH HAY, GƯƠNG SẢN XUẤT GIÒI

LÀM THẾ NÀO ĐỂ KHỞI NGHIỆP THÀNH CÔNG VỚI SẢN PHẨM OCOP?

Tại Đồng Nai, trong những năm gần đây, phong trào phụ nữ khởi nghiệp với các sản phẩm nông nghiệp, sản phẩm OCOP (mỗi xã một sản phẩm) ngày càng nhiều. Tuy nhiên, nhiều chị em vẫn chưa hiểu hết các nội dung chương trình, do đó giá trị sản phẩm mang lại chưa cao và đã có không ít chị em phụ nữ phải chuyển hướng sang thực hiện các dự án khởi nghiệp khác.

Hiểu các nội dung của Chương trình OCOP

Chương trình OCOP là giải pháp quan trọng giúp phát triển kinh tế nông thôn theo hướng phát triển nội lực và gia tăng giá trị và nâng cao thu nhập cho dân cư khu vực nông thôn, gắn với chương trình xây dựng nông thôn mới để đáp ứng nhu cầu của người tiêu dùng trong cơ chế thị trường hiện nay. Trọng tâm của chương trình OCOP là phát triển các sản phẩm nông nghiệp, phi nông nghiệp và các dịch vụ mang tính lợi thế của địa phương mình, theo chuỗi giá trị, gắn với các chủ thể như là các doanh nghiệp vừa và nhỏ, hợp tác xã, tổ hợp tác và các hộ gia đình có đăng ký kinh doanh.

Chương trình quốc gia mỗi cộng đồng một sản phẩm được khởi xướng lần đầu tiên tại tỉnh OTA – Nhật Bản từ năm 1979 bằng việc khuyến khích mỗi làng lựa ra một sản phẩm đặc trưng nhất, nổi trội nhất sau đó phát triển dần lên thành tiêu chuẩn quốc gia. Hiện nay, trên thế giới đã có 143 quốc gia thực hiện chương trình OCOP.

Tại Việt Nam, từ 7/5/2018, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 490 về phê duyệt Chương trình mỗi xã một sản phẩm giai đoạn 2018-2020. Hiện 63 tỉnh thành trong cả nước đã triển khai chương trình này.

Tại Đồng Nai, ngày 05/6/2019, UBND tỉnh đã ban hành Quyết

Bà Nguyễn Thị Bích Lệ bên gian hàng giới thiệu sản phẩm OCOP của HTX Trường Phát

định số 1686 phê duyệt Chương trình Quốc gia mỗi xã một sản phẩm giai đoạn 2019-2025 và tầm nhìn đến năm 2035. Đến nay đã có 71 sản phẩm đạt được chứng nhận OCOP, với 30 chủ thể tham gia. Trong đó có 1 sản phẩm có tiềm năng đạt 5 sao hiện đã được gửi Bộ NN&PTNT đánh giá, 29 sản phẩm đạt 4 sao, 41 sản phẩm đạt 3 sao. Trong đó, có 35 sản phẩm với 10 chủ thể là của chị em phụ nữ. Dự kiến, trong thời gian tới sẽ có nhiều các chị em phụ nữ tiếp tục tham gia chương trình.

Để khởi nghiệp thành công với sản phẩm OCOP, theo bà Lê Thị Tuyết Nhung, Phó Chi cục trưởng Chi cục Phát triển nông thôn và Quản lý chất lượng nông lâm thủy sản, trước hết cần có

2 yếu tố chủ thể và sản phẩm. Trong đó sản phẩm phải đáp ứng bộ tiêu chí theo Quyết định 1048 ngày 21/8/2019 và Quyết định 781 ngày 8/6/2020. Trong đó tập trung vào 3 nhóm nội dung chính về chất lượng sản phẩm, chứng nhận và công bố chất lượng và về bao bì nhãn mác. Ngoài ra, việc xây dựng chuỗi liên kết bền vững cho sản phẩm sẽ tạo bàn đạp vững chắc để đưa sản phẩm phát triển đi lên. Ngoài các yếu tố về phát triển sản phẩm chất lượng thì ý chí, nghị lực cũng như tinh thần học hỏi, đổi mới tư duy của chính các chủ thể cùng với sự hỗ trợ từ các chính sách kịp thời của nhà nước là nhân tố quan trọng tạo nên thành công cho các dự án khởi nghiệp bằng sản phẩm OCOP.

MÔ HÌNH HAY, GƯƠNG SẢN XUẤT GIỎI

Gia tăng giá trị bền vững cho sản phẩm

Phải làm gì để gia tăng giá trị bền vững cho sản phẩm OCOP, đó là câu hỏi mà những ai thực hiện các dự án khởi nghiệp từ sản phẩm OCOP luôn quan tâm. Theo bà Tuyết Nhung, điều này liên quan đến 2 đối tượng là chủ thể và cơ quan quản lý nhà nước.

Trong đó, chủ thể cần từng bước hoàn thiện sản phẩm theo chiều sâu, đưa chất lượng sản phẩm ngày một lên cao hơn. Ngoài ra, cần phải có năng lực, có quy mô sản xuất lớn để có thể đáp ứng nhu cầu xuất khẩu ra thị trường quốc tế. Phải xây dựng được liên kết chuỗi để tạo sức mạnh cho sản phẩm. Và quan trọng hơn là biết tận dụng phát triển những sản phẩm thế mạnh của địa phương mình như là các đặc sản, như thế mới tạo được giá trị vượt trội trong từng sản phẩm mà mình muốn xây dựng; cần phải xây dựng được chứng nhận bảo hộ nhãn hiệu cho sản phẩm, xây dựng thương hiệu riêng để tạo sức mạnh cạnh tranh riêng cho sản phẩm của mình so với dòng sản phẩm cùng loại trên thị trường; thực hiện các loại hồ sơ công bố chất lượng cho sản phẩm theo quy định như: ISO, chứng nhận về an toàn thực phẩm, GLOBALGAP, VIETGAP...

Phía cơ quan nhà nước, để gia tăng giá trị cho sản phẩm OCOP, cơ quan nhà nước cần tăng cường kết nối, nâng cao giá trị thương hiệu đối với các sản phẩm được chứng nhận OCOP, rà soát lựa chọn và đưa vào vận hành các điểm giới thiệu và bán sản phẩm OCOP trên địa bàn các huyện, TP. Biên Hòa, TP. Long Khánh; Chủ động đẩy mạnh sản xuất, gia tăng nguồn cung cấp cho thị trường và xây dựng phương án cung ứng nông sản cho các siêu thị, cửa hàng OCOP, cửa hàng nông sản - thực phẩm sạch, đồng thời đẩy mạnh tuyên truyền để ngày càng nhiều người dân biết, sử dụng các sản phẩm có chất lượng. Tiếp tục hỗ trợ cho các chủ thể OCOP nắm bắt cung - cầu của thị trường để chủ động tổ chức sản xuất, kinh doanh, tránh tình trạng dư cung hoặc thiếu cung, thích ứng với mọi diễn biến của nhu cầu thị trường, nhất là trong giai đoạn dịch bệnh còn diễn biến phức tạp, khó lường như hiện nay.

Bà Nguyễn Thị Bích Lệ, Giám đốc HTX Dịch vụ nông nghiệp Trường Phát (huyện Nhơn Trạch) chia sẻ, để khởi nghiệp thành công với Chương trình OCOP, chúng tôi đã mở rộng vùng hợp tác thu mua sen lên khoảng 1 nghìn ha, đầu tư thêm vào khâu chế biến và nhận diện thương hiệu để xuất khẩu sản phẩm. Chính vì vậy, chúng tôi đã từng bước nâng cao giá trị cho sản phẩm của mình. Nếu như trước đây, sản phẩm của HTX chủ yếu cung cấp ra các chợ hoặc vào đại lý mà chưa tiếp cận được hệ thống các siêu thị và cửa hàng bán lẻ hiện đại, thì đến nay, tham gia chương trình OCOP, HTX được hỗ trợ vốn đầu tư nhà xưởng và máy móc, được hỗ trợ quảng bá sản phẩm. Nhờ vậy HTX hiện có 7 sản phẩm chế biến từ hạt sen và bột ngũ cốc dinh dưỡng được công nhận đạt chuẩn OCOP 4 sao và 3 sao.

Bảo Ngọc

Năm 2021, các địa phương gặp nhiều khó khăn trong thực hiện các tiêu chí xây dựng nông thôn mới (NTM) nâng cao và kiểu mẫu nhưng vẫn nỗ lực đạt và vượt mục tiêu đề ra. Cụ thể, mục tiêu đề ra trong năm 2021, toàn tỉnh phấn đấu có 15 xã đạt chuẩn NTM nâng cao, 3 xã đạt chuẩn NTM kiểu mẫu và 12 khu dân cư kiểu mẫu.

Tuy mục tiêu đề ra chỉ có 3 xã đạt NTM kiểu mẫu trong năm 2021 nhưng các địa phương đã đăng ký 6 xã NTM kiểu mẫu, cao gấp đôi so với mục tiêu. Đến nay, có 2 xã đang trình hồ sơ thẩm định, 4 xã dự kiến hoàn thành vào cuối năm 2021.

Nhiều khó khăn do dịch bệnh Covid-19

Theo phản ánh của nhiều địa phương, xây dựng NTM nâng cao, đặc biệt là NTM kiểu mẫu trong năm 2021 gặp nhiều khó khăn do ảnh hưởng của dịch bệnh Covid-19. Trong đó, các tiêu chí, chỉ tiêu còn vướng, chậm tiến độ như: đầu tư hạ tầng giao thông, xây dựng trường học, tiêu chí sáng - xanh - sạch - đẹp cho xã NTM kiểu mẫu...

Phó giám đốc Sở NN-PTNT Lê Văn Gợi cho biết, toàn tỉnh có 6 xã đăng ký NTM kiểu mẫu trong năm 2021. Tuy gặp nhiều khó khăn do ảnh hưởng bởi dịch Covid-19 nhưng đến nay, có 2 xã Xuân Thọ, Xuân Định (H.Xuân Lộc) đã trình các sở, ngành của tỉnh thẩm định xã NTM kiểu mẫu. 4 xã còn lại đạt các tiêu chí lĩnh vực từ 13-19 trên tổng cộng 20 chỉ tiêu. Dự kiến các xã này sẽ trình hồ sơ thẩm định trong tháng 12-2021. Về xây dựng khu dân cư kiểu mẫu, theo chỉ tiêu kế hoạch UBND tỉnh giao phấn đấu xây dựng 12 khu dân cư kiểu

MÔ HÌNH HAY, GƯƠNG SẢN XUẤT GIỎI

VƯỢT KHÓ XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI KIỂU MẪU

Tuyến đường nông thôn mới ở xã Bảo Hòa, huyện Xuân Lộc

mẫu trong năm 2021. Đến nay, các khu dân cư kiểu mẫu đều đã hoàn thành từ 8-12 trên tổng số 15 chỉ tiêu, dự kiến sẽ đạt mục tiêu đề ra.

Trong đó, là địa phương được chọn làm thí điểm xây dựng huyện NTM kiểu mẫu của cả nước, Xuân Lộc đang tiếp tục dồn lực cho mục tiêu cao hơn là huyện NTM kiểu mẫu. Kết quả, đến nay huyện đã có 2 xã đang trình hồ sơ thẩm định đạt chuẩn NTM kiểu mẫu trong năm 2021. Về mục tiêu huyện NTM kiểu mẫu, huyện đã đạt 1/6 tiêu chí và 19/29 chỉ tiêu.

Chỉ ra những khó khăn, vướng mắc trong xây dựng NTM kiểu mẫu, Phó chủ tịch UBND H.Xuân Lộc Nguyễn Văn Linh cho biết, hiện một số chỉ tiêu, tiêu chí đưa ra để đánh giá về nguồn lực chưa cụ thể, địa phương còn lúng túng trong đánh giá. Một số chính sách nông nghiệp thay đổi như trước đây mô hình sản xuất nông nghiệp tốt GAP được hỗ trợ 100% chi phí đánh giá mẫu đất, nước... thì nay chỉ còn hỗ trợ 40% nên việc tăng

diện tích thực hành nông nghiệp tốt trên địa bàn huyện gặp khó khăn.

Ngoài ra, địa phương cũng kiến nghị 2 vướng mắc lớn cần tháo gỡ. Thứ nhất, trong tiêu chí đánh giá phân loại chính quyền trong bộ tiêu chí NTM nâng cao, kiểu mẫu, chính quyền xã 5 năm liền phải đạt xuất sắc nhưng theo quy định thi đua - khen thưởng hằng năm của tỉnh, chính quyền huyện có đạt xuất sắc thì tối đa chỉ có 70% xã đạt xuất sắc nên không thể đạt mục tiêu đề ra về tiêu chí này. Thứ hai là tiêu chí mỗi xã phải đầu tư 1 hồ bơi theo quy chuẩn. Thời gian qua, huyện có đề ra giải pháp khuyến khích các trường học đầu tư hồ bơi nhưng yêu cầu số vốn đầu tư hồ bơi đạt chuẩn là rất lớn, việc vận động tư nhân đầu tư không dễ.

Nỗ lực về đích sớm

Tuy gặp nhiều thách thức nhưng các địa phương đều nỗ lực thực hiện đạt và vượt mục tiêu trong xây dựng khu dân cư kiểu mẫu, xã NTM kiểu mẫu trong năm 2021.

Trong xây dựng khu dân cư kiểu mẫu, Vĩnh Cửu vẫn là địa phương đi đầu vì toàn huyện có 4 xã đăng ký xây dựng 5 khu dân cư kiểu mẫu, vượt xa chỉ tiêu được giao là 2 khu dân cư kiểu mẫu trong năm 2021. Đến nay, các khu dân cư kiểu mẫu đã căn bản đạt các yêu cầu đề ra. Ngoài ra, huyện đang tập trung đạt thêm 1 xã NTM kiểu mẫu trong năm nay.

Bà Nguyễn Thị Cát Tiên, Chủ tịch UBND H.Xuân Lộc khẳng định, trước đây huyện đề ra kế hoạch hằng năm, nhưng hiện nay đã phát động phong trào thi đua vừa phòng, chống dịch, vừa xây dựng NTM, xã nào đạt NTM rồi thì thi đua đạt NTM nâng cao; xã nào đạt NTM nâng cao phải thi đua đạt NTM kiểu mẫu. Mục tiêu đến năm 2024, Xuân Lộc đạt huyện NTM kiểu mẫu, sớm hơn kế hoạch ban đầu đề ra là vào năm 2025. Huyện cũng rất quan tâm chỉ đạo xây dựng các tuyến đường sáng - xanh - sạch - đẹp trước đây do dân tự làm, hiện nay đầu tư đồng bộ với mục tiêu kiểu mẫu phải đẹp hơn.

Cùng quan điểm, Chủ tịch UBND H.Cẩm Mỹ Huỳnh Tấn Thìn chia sẻ, đến nay huyện đã có 5 xã đạt NTM nâng cao, 1 xã NTM kiểu mẫu. Trong năm 2021, huyện đăng ký xã Lâm San đạt kiểu mẫu và đăng ký bổ sung xã Xuân Tây dự phòng. Do ảnh hưởng bởi dịch Covid-19, một số tiêu chí về giao thông, trường học bị chậm tiến độ nhưng địa phương đang nỗ lực hoàn thành vào cuối năm nay. Huyện xác định đến cuối năm 2024, Cẩm Mỹ sẽ đạt NTM nâng cao và có 5 xã đạt NTM kiểu mẫu.

Bình Nguyên

Trồng dưa lưới trong nhà kính ở Trung Quốc

Do có sự chênh lệch lớn về nhiệt độ ở thành phố Cáp Mật thuộc khu tự trị Tân Cương nên dưa lưới trồng ở đây có hàm lượng đường cao và vị ngọt đậm đà. Tuy nhiên, khi ngày càng có nhiều nông dân chuyển sang trồng dưa trong nhà kính thì câu hỏi đặt ra là liệu nhà kính thông minh có khả năng tái tạo sự chênh lệch về nhiệt độ giống như môi trường bên ngoài hay không để mang lại vị ngọt như ý cho quả dưa.

Công đoạn tưới nước và bón phân trong nhà kính đều được tự động hóa. Các thiết bị cảm biến giúp đo độ ẩm của đất trồng, số lượng các nguyên tố khác nhau như nitơ, phot pho và kali có trong đất và độ pH của đất trong thời gian thực. Nếu các thông số

này thấp hơn mức độ tối thiểu, hệ thống tưới tiêu sẽ tự động mở để cung cấp cho cây trồng bất cứ thứ gì nó cần để phát triển tối ưu một lần nữa.

Sự chênh lệch về nhiệt độ có ảnh hưởng trực tiếp đến lượng đường trong quả dưa. Trong khi chúng ta phụ thuộc vào thời tiết khi trồng dưa lưới ở môi trường bên ngoài, thì một trong những lợi ích chính khi trồng dưa trong nhà kính đó là khả năng điều chỉnh nhiệt độ. Ví dụ như nhà kính có thể giữ ấm vào ban ngày và giảm nhiệt độ vào ban đêm để tạo ra sự khác biệt làm cho quả dưa có vị ngọt hơn. Nhiệt độ và độ ẩm cũng được theo dõi bởi các thiết bị cảm biến, vì vậy nông dân có thể đảm bảo nhiệt độ và độ ẩm

bên trong nhà kính luôn chính xác với những gì cây dưa cần.

Dưa lưới cần có ánh sáng mặt trời hơn 10 tiếng mỗi ngày khi nó đang trong thời kỳ ra hoa và kết trái. Dây leo và hoa của dưa lưới thậm chí còn cần số lượng nhiều hơn thế. Tất nhiên, một cây dưa có thể cần nhiều ánh sáng mặt trời hơn lượng ánh sáng mặt trời trong một ngày, đó là lý do tại sao các nhà kính được trang bị hệ thống chiếu sáng nhân tạo.

Chúng ta có thể giám sát toàn bộ nhà kính bằng điện thoại di động thông qua hệ thống camera được lắp đặt ở khắp mọi nơi. Vì vậy, nông dân không cần phải có mặt trong nhà kính mọi lúc để kiểm tra cây trồng của họ.

Duy Minh (Hortidaily)

Tổng biên tập: TS. Lại Thế Thông - Giám đốc Sở KH&CN

Phó Tổng biên tập: ThS. Nguyễn Văn Viện - Giám đốc Trung tâm Khoa học và Công nghệ

Biên tập: ThS. Nguyễn Phú Tinh - ThS. Trần Thị Dung - CN. Phạm Thị Hương Sen

Điện thoại: (0251) 8820085/3822297 - Fax: (0251) 3949938/3825585

Email: bantint@khcndongnai.gov.vn

Giấy phép xuất bản số 72/GP-XBBT do Sở Thông tin và Truyền thông Đồng Nai cấp ngày 07/10/2021

In 7.150 cuốn khổ: 19x27 cm tại Công ty TNHH MTV In Công nghiệp